Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

ЯХЬА ДНЕВНИК

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ★ ЕРА, 22 МАЙ, 1986 ШУ. ★ № 61 (7252). ★ Мах 3 кеп.

ДЕР ДАЙНАРАШТА — ВАЙНА ЮКЪЕ МОТТИГ ЯЦ

Парте XXVII съездо белгалъэлъ мохк социально-экономически дIабоалабара Iалъашта йожкий планаш тоIаме ихсочыешъелта IаIарах, моллагIча моттиг балха из вале а, хьинаре кхъеьгарга тийна хIлар ихета иа ду саг таIахи атта корвоогIаргIан. КПСС Программа кердича дердинче тIа а вай мехка Кертерча закона тIа — СССР Конституце тIа я хьалхенах общественна долча гIулакха кхъеьгалга мел бохкна социальни лорхIам болаш да. Кхъеьгам, иоах КПСС Программа тIа, общества материальни а духовни а гаина кертера хьаст, сага социальни сий доаккха лоарIхIамерга дола хIама, цун сийлен деккар, сага коммунистически ихетам балара кIийле я.

Цу установкаца диллача, кхъеьгагIа а кхъеьгаме а ихетам балар бергиичча идейно-политически балха юкъ-мотгиге хила доагIа. Граждански а нравственни а дакъе се хиина дIаоттаяа халъэа долча гIулакха хьаьнала бохк бечаца цо практически дакъа лацарах дIакъоастаде йиш йолаш дан. Кхъеьгама коллективана, дешара заведенена, Iаьдала мотгигашкарга органаша, юхьыидарча партийни, профсоюзни, комсомольски организацина шоай хIара деношгIа балха тIа кертера терхам тIаахийта бе-зам дола хIама да из.

Цхьабакъда, из лоарIхIаме деккар вай республике массаяхьа а цхьатарра дика ихсачыгду ала йиш йолаш дац. Бахача наха хьабе бохк хьалийтара. Уж тIехIъарча хила вайцига нолагIо хIама даьдалоа я, хIанз а духха нах бахьанаяъа къа ца хьегаш. Цхьабоча партийни, советски, правоохранительни органаша, общественни организацеча тунеидствена профилактика ева цIехкантга гIалаташ дуйлятар бахьан долаш из гIулакх цIендар. ДIадахьклаздаш вай республике. Духхагlча дакъе законаш телхадерш дер дайна лелараш ба. Масала, тайп-тайпара зулламаш дарах: базар ярах, социалистически доалхьеина тIакхуедарах, бахачи наьна хIамаш лечкъаяр, общественни порядок тешаргIах судаш яIарата юкъе дуккагIбараш уж ба.

Цо къьаьта хьагоIт царца моттигашка хьадда а машар бовцаш а къовсам ца лоаттабелга. Вай вахара приицин телхараш хьагучыбакара, цар леладу хиир гIулякхаш могийгардоацига дIахийтара доагIгар дац халкъа депутатий Советий дуккагIа ирсаш. Кхъаьташ йолаш дац. Iарах латтача органашка «хоза» дицраш дIакхахьийтара хсочыам бу цар. Дер дайнарий хир ходдядара тIаерзаяь шоай хьалхарча тIаийкъ решенеш ихсочыагIкъра тIаьхьожам лоаттабар, сходаш чакхъяхкан.

Бохк па беш лелараш, базархой, кхыболда а тунеидстваш иIезигаш, городе Грозне, Малгобекски, Назрановски, Ачхой-Мартановски, Сунженски районашка, кхычахьа. Уж тIабагIа дикагIча легковой автомашинашта, цар хьалдоу доккхий цIенош, хозагIа а дезагIа а дар мара тIадувлар, заводашка, фабрикашка, хIашца а фермашка а хьаьнала кхъеьгаш бохкачыарца куралаш а еш. Социальни ийбсо йиззэ чакхъяккхара, наха ийса ихетам балара Iалъамте доккха зе ду цо.

Уж йIрча гIулакхаш ийлсу тунеидстваца къовсам лоаттабара тIехьара прокурорски тIахьожам мелблайтIрах, чурра гIулакхаш органашка, хьакъстга а жалабе участкови инспекторашца из болх тесса битарех. Масала, хIара городе, юрта, поселке шорта нах ба дукхача шерашка цхьаькха тайна болх ца беш. Бакъда, уж сенах бах, дар фу леладу хьакхад дукхача моттигашка.

Вай республике бабча хоттамо хьаьхкнад, болх бе мо-гаргдоза а болх бе дехзяяйла болх а а ятташ эзараш нах дер дайна лелира. ХIаьта дукха специалисташ эш промышленни предприятеота, гIишлоп еча, кхашкара балхан сихдеиача хина нах ца тоъаш дукха халонаш лон колхозаша а совхозаша а. ХIана пийлу из? Цхьаьна чарварца, къьаьста а кагирхошта, дегаза хет доярккала е трактористалла, токкаралла е сварщикалла, слесарала е операторалла болх бе.

Уж деношка редакце ше дайтача кхьхьта тIа «Автоспецоборудование» яхача заводе болхлочо Хь-М. Аушева аьнду: «Дохкхах ду ас вай болхбеш ахьаьс. Са дерригге сона, курал из я. Дукха дика деношгIа ахьнад КПСС XXVII съезда документаш тIа общества вахар эргадакхха а адамаш коммунизмага дига а исторе куна хьожыалча мисец. Цхьабакъда, ца ялча валла со кхыболча пахах а. Вайна юкъе ба атта, болх ца беш маьх яз IертIараш а. Кист-каста хул со се хьалхийначча Сурхотlа. Юрта духха ба дер дайна лелараш. Договоран ух тхо, яхаш шоашта тIера тIера белхк бакхха тIерг царех цхьабараш.

Царех IаIатоха беза атта рузъка лехараш а: базар еш, социалистически доалхьенах киетташ, тимашка, складашка, ийбсагIа аьнча, хIамаш йоаккхача дIатарбала гIерташ хьувз уж. Дегаза ба сона цу тайпара нах!».

Балхах къехкараш, «Найка» моттигаш лехараш вайна юкъера цIенбаь дIабахара дукха хIама де йиш йолаш я школа, дай-новкош, кхъеьгама ветеранаш, депутаташ. Бохлло хилар сий дола гIулакх долга, хьаьнала кхъеьгинга хIара граждански деккар долга кагирхошта даим хьалладала деза пар.

КПСС XXVII съезда решенешка хьежжа шоай балха стель а методаш а эргаяха еза тунеидство санна долча кхеранеча социальни хIаманна хир хоздадара оарцагIа ина сона органаша. Дер дайна Iаларита, къа а ца хьегаш бахарашта, базархочыа, кхы дола зулламаш Iелаерашта духьала яла еза халъэа депутатий Советий исполкомаш, цар комиссеш, микрорайонни советаш, правоохранительни органаша, общественни организацеча тунеидствена профилактика ева цIехкантга гIалаташ дуйлятар бахьан долаш из гIулакх цIендар. ДIадахьклаздаш вай республике. Духхагlча дакъе законаш телхадерш дер дайна лелараш ба. Масала, тайп-тайпара зулламаш дарах: базар ярах, социалистически доалхьенах тIакхуедарах, бахачи наьна хIамаш лечкъаяр, общественни порядок тешаргIах судаш яIарата юкъе дуккагIбараш уж ба.

Цо къьаьта хьагоIт царца моттигашка хьадда а машар бовцаш а къовсам ца лоаттабелга. Вай вахара приицин телхараш хьагучыбакара, цар леладу хиир гIулякхаш могийгардоацига дIахийтара доагIгар дац халкъа депутатий Советий дуккагIа ирсаш. Кхъаьташ йолаш дац. Iарах латтача органашка «хоза» дицраш дIакхахьийтара хсочыам бу цар. Дер дайнарий хир ходдядара тIаерзаяь шоай хьалхарча тIаийкъ решенеш ихсочыагIкъра тIаьхьожам лоаттабар, сходаш чакхъяхкан.

Бохк па беш лелараш, базархой, кхыболда а тунеидстваш иIезигаш, городе Грозне, Малгобекски, Назрановски, Ачхой-Мартановски, Сунженски районашка, кхычахьа. Уж тIабагIа дикагIча легковой автомашинашта, цар хьалдоу доккхий цIенош, хозагIа а дезагIа а дар мара тIадувлар, заводашка, фабрикашка, хIашца а фермашка а хьаьнала кхъеьгаш бохкачыарца куралаш а еш. Социальни ийбсо йиззэ чакхъяккхара, наха ийса ихетам балара Iалъамте доккха зе ду цо.

Уж йIрча гIулакхаш ийлсу тунеидстваца къовсам лоаттабара тIехьара прокурорски тIахьожам мелблайтIрах, чурра гIулакхаш органашка, хьакъстга а жалабе участкови инспекторашца из болх тесса битарех. Масала, хIара городе, юрта, поселке шорта нах ба дукхача шерашка цхьаькха тайна болх ца беш. Бакъда, уж сенах бах, дар фу леладу хьакхад дукхача моттигашка.

Вай республике бабча хоттамо хьаьхкнад, болх бе мо-гаргдоза а болх бе дехзяяйла болх а а ятташ эзараш нах дер дайна лелира. ХIаьта дукха специалисташ эш промышленни предприятеота, гIишлоп еча, кхашкара балхан сихдеиача хина нах ца тоъаш дукха халонаш лон колхозаша а совхозаша а. ХIана пийлу из? Цхьаьна чарварца, къьаьста а кагирхошта, дегаза хет доярккала е трактористалла, токкаралла е сварщикалла, слесарала е операторалла болх бе.

Уж деношка редакце ше дайтача кхьхьта тIа «Автоспецоборудование» яхача заводе болхлочо Хь-М. Аушева аьнду: «Дохкхах ду ас вай болхбеш ахьаьс. Са дерригге сона, курал из я. Дукха дика деношгIа ахьнад КПСС XXVII съезда документаш тIа общества вахар эргадакхха а адамаш коммунизмага дига а исторе куна хьожыалча мисец. Цхьабакъда, ца ялча валла со кхыболча пахах а. Вайна юкъе ба атта, болх ца беш маьх яз IертIараш а. Кист-каста хул со се хьалхийначча Сурхотlа. Юрта духха ба дер дайна лелараш. Договоран ух тхо, яхаш шоашта тIера тIера белхк бакхха тIерг царех цхьабараш.

Царех IаIатоха беза атта рузъка лехараш а: базар еш, социалистически доалхьенах киетташ, тимашка, складашка, ийбсагIа аьнча, хIаманна хир о

Партийни вахар: съездо лаьрхIар кхоачашдеш

ДИНЗА ДАРГДОАЦАР

ШийталлагIа пятилетке Iилна-техничеи прогресс сихъара, производствета техничеи хьы тIа а нийтъярн оцума реконструкцин яраи, фу де лерзIар СССР 50 шу дизара цIергIа химичеин заводе? Цу хаттара жоп ду производственни отдела пачалънике А. ЖИЛИНА.

— Болх эргабалькка тоибара тIедерзадеш Гуржеи халкъа заводе дадолададьар цкьайтталагIача пятилетке шерашка. Бокъонна реконструкцин льяцна цех а, техническа перевооружени а, коммунист В. Ивановн керте латтаи номер 17-18 яр. Хьаеш йоха ерригга продукцин тIехьхьара чакхйоала участок я из. Цудухьа цун коллективо лерттIа болх барах тийна да бIарчъача производства толамаш а. Из дина кхетадеш дукиахача хана дена стабильно болх беш хьабоагIа цехера нах.

Технологически процессаш чоалхане хиларга диллача из бокъха толам ба. Дукха да инженерни служба творчески гIулахь довзэш хилар, болхлой творчески квалификацин лакха хиларах тийна. Вей белгалдаь деккаш дика кхетадеш хиларбахьанца да цехо арахецача продукцех 100 процент яр паччахьалхеи дикала Знак чIалагIаш болга.

Диззаш гIулахь кхетадеш дуккхача хана денз производстве шоашкара хьокъан тера нах кIезига бин цеIе. Уж ба А. Марченко, В. Синчинов, Р. Нараев. ВоккхачагIарашшарга масал лаьш хьежег кагирхоша Асаева Мадинат, Шевченко Тамаше.

Толамех кхоачамбаь ца Iеш цеха коллективо дIало а болх бу технологически дисциплина чIоагIеIеча. Из бакъонан нормах йоагIачул дуккха а дуккагIа дIаахийта сеача кхоач тхо бензолн катализаторан арахецара йолу бифдал. Постанищникаца дишна цоай деккхар кхетадича мара тоаьургдолаш хIама дац из.

Производство технически эргалькхаргIатло бакьяка керда ПI санна ларкIа бе-заргба 1987-1988 шерашка ерригга производственни процессанна реконструкцин елра. Планкха кхьалъегама оссарле нонагIо ланклургIья. Уж дерригга гIулахьаш чакхдоахарга кхаъкъеаш бола нах кхы а дуккагIа па хъинкташ. Атта денхараш дац уж. Бакъда, кхоачашде тарор йолаш да.

Болхлочуи уйлаш

ДЕРРИГА А ЛОАРХIАМЕ ДА

Ялата дIаийинача тхаккiел, доакъара сакилеел сеача, ка боле алат чуийлачуи тIехьаIга дIа а йийна, 120 гектара тIе силоса тхаккiаш а лелеергIа дала.

КПСС XXVII съезда решешта жоп а луш, уьгу шера тIара гектара тIара тIе центнер футалъяьа-хьаккiаш, тера центнер доакъара сакилаш, 200 центнер силоса моша тIе дешнаш а, лаьрхIа дог-ламаш. Из кхоачашдера низ дIахоачар а дала.

Беррригга тха боахамах лаьца а дувш безам ба. Бакъдаррашш дохкара дIахоча пятилетка план кхоачашкъезар колхозо. Уж кхедера болх эргга це баккхача дергдолаш дацар ух уьгу шера. Цудухьа кеаца дийца а дийца лаьрхIа дог-ораш а оттадеш 120 гектар бIаь дезаш лелеергIойлаш дIаанаш. Дисарш школаш дешархошта, Сарноводжерга юртбоахама техникиуьга студенташа лелаца дIаденнаш.

Пограничникаш формах бакъонаш вIашIехьаоаьхьаш дала а уж лерттIа дIадаьхь новшехье ю цкъаза нхаш леладерзаш а, тIедиканна цIаьнга хоачамбаьрга. Масала, чIоагIеIа раьза дац тхо «Сельхозтехника» Сунженски МРОН-а. Цига ремонт а ять ъьалIойлаьна трактор дукха хь алаеъхь йох. Цудухьа ханачаьна ца деш кхтшкера дукха балъаш дус. Из дерригга а дийца тIаIотта хьуьлъяьна.

Ялата духьагIа дешьхьо югославски-либридаз йола ъьакхкiаш ихано тIе боахама. Хий дукхагIа культура а из. Iаббалца хьажкiаата из дилла-йин хиланзар соакха. Цудухьа хIара керта тIара кIезигарга

Сий дола гIишлонхо

Хоач - ГIалгIай гIишлон управленица чубоагIаьча Тимур Ахъларгса СМУ дика йовзаш а Р. Сайфутдинов керте латтаи каменщикий бригада. Духха ха я цо наха чубика цIенош хьалу. Масех хин йиллача графикал хьалха ювлаш хиларца белгала я из коммунистически кхьаьгарга коллектин.

КПСС XXVII съезда сий-на-ярка хинначя яхье докний толамаш дацарх ахь-лаьрхIа

ДИЦЛУРГДОАЦА ИЗ ДИ

ОЧЕРК

Брестски крепость... Сийлахъ - бокхача Даймехка тІем тІа укказа яь подвиг ца йовзаш саг вале тамаш я. Тіема легоашка Даькеч историе легенда а хинна Дзаттай из. Советски наьха къоначчал, денала символ санна ях хІвране дет чу.

Шераша гаьна доах вай Брестски крепосте яьча подвиг. КІезиглу фашистски гІабрахоех из лорбеш хинначар муГІарш. Цхьабаьтаро вай ирам, тахан вайна юкъе бахаш бе. Царех шинех да хІинз вай дувцар.

...Хасиев Ахьмад. Илиеца хестадева, фальгашца дувцача Тейрза йоІте хІара. Ма юрта ваьв из. Кхуш воагІача хана Горбагорче нийсвелар Ахьмад. Укказа эттара хьалха бІаргалйра цунна мехкадаттам пашпша. Хьалданга сужане ухъ качалкаш. Цецвалье бІарахьекар из дарна. ТІехьаГІа шиъ а бахам эттар мехкадаттамо хІоа . Промышленна бар кулгга говза бола эрсий, цар ІомаІйр цунна моториста професси. Иштта болхло а вина ПаЗттар из.

Эскаре ваха хъ хъаттар ЗІамигача сага, новкъосташа хьехар а дан накъаваькхкхар из. 1940 шера дар из. Надеречни районера цунна вар Шабуев Абдул-Кахир —промыслашкара болхло.

Уж шакхе а нийсвелар Брестски крепосте. мехка малхбузен доазон тІа. Взводаш кхаьст-кхаьсте дина, а часть цаІ яр — 333 стрелкови полк. • ТІема гІулакх Іомадеш, эскаре белгала вар цаекхе а.

Къонача салташта юкъе тІема а политически а кийчоне хьалха латтар Ахьмад. Цуо суре хьалгехьа доаллар полка сийлен ГІлга тІа. Москвич Л. Исаев командир волча взводе бергига бІухой а бар тІехдика гІулакх деш. Иштта хІинз бахьан долаш, взвод хьожалйар Брестски гарнизона герз чудолча складанита хъ де. Укказа дицкагІбареш мара хьожабаьнаш да — тІом юхе гІерталгах санхъуш дар тхо, — йоаь Ахьмад. — Хьалта а дагадоаш, цІаьхха хьайра из. 1941 шера 22 июне бийсина хІинца тІе хинъера нарцде вокхагІа со вар. Пицлургйоаца сатийна, къаьга яр бийса. Ваьсти яхашка ливзаш саяна, сиъала доккхий солдата хьалгехьар. Бевашш, сплхъараш, пах тхайса бадар. Сатийна яр крепосте, духкагІйона водраделенсеш ахкаш лагерашка яхлар.

— Са тасса белгалго йоалаш посташка а хьежа, каъраульни цІагІа со хьачъаера.

— дагалуьш ветерана. Іохкхаьа кхеташар са лаьтта оагадеш. ди техача саяна, чІоагІа тата хьахооача хана. Цец а ваьна, хІитар соца: «Сигала цхьа морх ца хилар, ду ди да къаьнаьр. Изаморг хила йиш-м яц!» Таташ чІоагІъуьш доаГІар, ЦІъгаъреча дег чу дессар: «Комалуьш болх, салтий бийхьоГІ, ше, аьинаь». Сихха юов хьаара йиккхар со.

Унзара сурт дар Ахьмада ПІаргадайнар: моастагІий самолеташа чуккуьрса бомбаша, спирадина лаьтта оагадеш, цІенош херна а херцаш ала баьина доагар, садикъа кІира Латтар, лаьтта ураГІа ухар. Цу юкъе тІехьа — наьха чІоГІарч, Іехха говраш, тела приказаш, новкъостал дехаш болча хІалбисарий уьзнаш хьаьсдар.

Из тІема хьалхара ди дар — Котало ялкха дІатакхачара юкъе даьллача 1418 дейоех эттара хьалха ра ди. Поэта ма аллара, набарах деллиг дадача бераш. тадеттаза, кІел хьаьсдар ГІерташ. тийшача балхах фашиста тІом болабаь хинна бале а, вай хъеранденна. Цу духьало еш яр из.

— Къьсьта дег чу йижар сона взвода командира сецар, — дІахо доаГІ Ахьмагібареш мара хьожабаьнаш да. — тІом юхе гІерталгах хьалха ешарг из мар волча, Деррига а кегаденачча хана цеповаккхаш сабаре, сатем чубоссабеш яр из. Автомата а йоьаллаьру а, мара уллаьра. Дуьхьа ма ялаьлехьа хин тІа бода ишкъ а дІаьлъаьр фашистаиса. ПІулакх критически дер.

— ІІай баргаш селла гаьна баьина хургбец аьина хетарг уж оаргагІбалар дог йоагар оаха. — дагалуьш бІухочо. Цхьа тІа тІехьашка иа дола лаш. тІом бера. Ихоччалуш латтар патронаш, гранаташ Оарш дарга дІахо дог дахь дешаш дацар. Гонах чакхдоаш да. лаьрхІа атаке дахар тхо чуьг мера вашТехьаладанзаш уьнхазара аравала. Царна юкъе вар Хасиев Ахьмад а.

А. Хасиева новкъост. Шавбуев Абдул-Кахир, хинна завод 1941 шера май бухгт чакхболлаш ахкан латерашка на яр. Хьаьта тІом болабенначча хьалхарча деношка крепосте пийсвелар из а.

— 21 июне фуражк ян вахийтавар со крепосте, — дувш А. К. Шабуева. Йоа ГІя ЙоагІа массеех ворда сарра ха ккаьчар Бресте. Цуьра Іехха говраш, тела приказаш, новкъостал дехаш болча хІалбисарий уьзнаш хьаьсдар.

Из тІема хьалхара ди дар — Котало ялкха дІатакхачара юкъе даьллача 1418 дейоех эттара хьалха ра ди. Поэта ма аллара, набарах деллиг дадача бераш. тадеттаза, кІел хьаьсдар ГІерташ. тийшача балхах фашиста тІом болабаь хинна бале а, вай хъеранденна. Цу духьало еш яр из.

— Къьсьта дег чу йижар сона взвода командира сецар, — дІахо доаГІ Ахьмагібареш мара хьожабаьнаш да. — тІом юхе гІерталгах

Ишгта бІаргадайра Абдул-Кахира тІема хьалхара ди. Подвалашка Іочубоалача хана дагадаар царна укказа дуьхьа денош дина дехаргда. аьина. МоастагІий атакашта дуьхьала хъаарабаьле доа а дий, юха а лаьтта кІала бовлар уж. Геттара халача хьалашка бІар крепосте лоракеш хинтараш. Хий, даар доаГаш дисе бераш, кхалъаьс, бІухой кІалбсташ бовзаш а бевашш а бола болх — дизела моториста гІонча, цуьг тІехьаГІа моторист хинтар. Пенее вахкаяца цу балта тІа хиннаь из.

Сий деш бувш Ахьмада сий хинка тІема новкъостий. Уж бе Ульяновскера Ульянов Виктор, рота командир хинна гурже Бокария Ваио, Ярославлера Базлов Владимир, Москвера взвода командир Исаев Леонид. Бокххача безамца дагалуьш шийна цхьан взводе хинна Кузнецов Сергей. ТІом чанхбалча Ахьмад шийн новкъостий лаха вола велар. Халонаш цхьана ошаеш. Даймохк лорабеш тІем тІа тоссаденна доттагІал кхьалхарг, уж бІаргаго, дагалаттар дуьна безаш яр. Мел дукха лийхача, а хІинзарчоа Кузнёцов Сергей мара коравахьан. Боарам боанаш гІадахьа ТІаийнар Ахьмада шоайлира хьожабаьГІа. цона Сергей. Дукха дар шийн вехтарана дувцар, дагалаца. Хасиева. ДІабоэхйтар шийн новкъоста районера тІема вебергашш. Ноаьл. ПІалтІаЙрчеч динкагІа мел йола моттигашш.

Сергей вола Днепропетровске ваха хинна Ахьмад цхьа моьнера бувзам, доттагІал ди массера а дала ИоагІъуьш доагІа. Боаган а хІинз а лохаш ва ветеран.

Кхьахаташ ДІа-са ахинта а ца Іеш. А. Хасиев каста каста хул Брестски крепосте. Ше тІем тІа хинна моттигаш бІаргайча, дагадох динлургдина тІема унзара, хьалхара ди, хьалхашца отт тІема наькъашш, доттагІий боча сибаташ. Эттара хьалха взвода командир Исаев Леонид нуьг сесаги дагабоа тІом хинна Ахьмади цхьаьна кха ІЗуюи марша ца вусаш оритача ротас шоай сиюш дІадедар тІем тІа, цхьабаьнда фашистий танкаш а чанхъьалханзар.

ЦІера ала юкъера санитараша аравалъяча Ахьмад Калинине ДІавнгар. ТІом юхегГертачул тІехьаГІа уьхазара. Госпиталера тІема инвалид а волаш тІехьалъар. Уьхгташ пІашка дехна. Іохайна вараш бесам хиланзар, юхавера Горагорске, ДІабоалабир бовзаш а безаш а бола болх — дизела моториста гІонча, цуьг тІехьаГІа моторист хинтар. Пенее вахкаяца цу балта тІа хиннаь из.

Сий деш бувш Ахьмада сий хинка тІема новкъостий. Уж бе Ульяновскера Ульянов Виктор, рота командир хинна гурже Бокария Ваио, Ярославлера Базлов Владимир, Москвера взвода командир Исаев Леонид. Бокххача безамца дагалуьш шийна цхьан взводе хинна Кузнёцов Сергей. ТІом чанхбалча Ахьмад шийн новкъостий лаха вола велар. Халонаш цхьана ошаеш. Даймохк лорабеш тІем тІа тоссаденна доттагІал кхьалхарг, уж бІаргаго, дагалаттар дуьна безаш яр. Мел дукха лийхача, а хІинзарчоа Кузнёцов Сергей мара коравахьан. Боарам боанаш гІадахьа ТІаийнар Ахьмада шоайлира хьожабаьГІа. цона Сергей. Дукха дар шийн вехтарана дувцар, дагалаца. Хасиева. ДІабоэхйтар шийн новкъоста районера тІема вебергашш. Ноаьл. ПІалтІаЙрчеч динкагІа мел йола моттигаш.

Сергей вола Днепропетровске ваха хинна Ахьмад моьнера бувзам, доттагІал ди массера а дала ИоагІъуьш доагІа. Боаган а лохаш ва ветеран.

Кхьахаташ ДІа-са ахинта а ца Іеш. А. Хасиев каста хул Брестски крепосте. Ше тІем тІа хинна моттигаш бІаргайча, дагадох динлургдина тІема унзара, хьалхара ди, хьалхашца отт тІема наькъашш, доттагІал

ЦIЕЙНА ХЕТАЯЬ

Дика традиця а хинна дIэотта ва хиллара вай республика пионерашна шоай къахьегама гIулданхашца белгалдоьхуш Ерриган пионерин организацин хьехархо ди: «Пионерски автоколонна» яхача операцена юкъе дакъа лоаш, металлолом, дарбан бакъонаш гулъю, «ТIехдика товаъ улица» яхь операцин тIехIоттамаш, подщефни детсадашца болх бу, кхы дукха гIулакхаш ду. Уж гIулакхаш дикагIа чакхдалъхараша сийлен грамоташ, совгIаташ тел.

Республика пионератта карагIдувза бернаге гIулакхаш лийар цIейна хетаяь Грозне хинна пионерийн слете.

СУРТАШ тIА: В. И. Ленина цIерагIча майда тIа пионерийн слет болча хана. Л. АВДУРЗАКОВА сурташ.

Хьинареча къахьегамаи унахцIенача вахараи тIехьа

МАЛАР КЪАХЬДАРА

Малар дIаданкхарах бола КПСС ЦК соцам зоьчашабара цIенкашшта болх бу Карабулакски поселкоьи Совета депутаташа, дуч исполкомо. Соцам арабаьнича хьалхарча деношка поселке духха нах вIашагIтеха сход йир. Унхаза кIамаьл даьча наха дийнар маларех довалча ушлашеча, советски вазара хьиланаша из тошш на ладугIаш. Бахача наха дIахайтар корта бохабу малараш мелийта дIахо довргдоацийта, дийнар хIаизарча а тIехьатIадоргIа ча а ноахаллий унахцIенонна ерригачь общеста а цо мел доцийча денаш ду.

КПСС ЦК соцамо дIадерхар ихоачандара хоалам болла мероприятеш оттайор Совета исполкомо. Оттара хьалха малара дуьхьа ца сам доаттабергбола 7 сагах латта комисси вIашагIьелар. Цун керте латт тIема а къаьсттина а ветеран, денал дола сар Н. Редьков.

КЪоастадьдь поселке самотгон доахош, дохкаш малаш да. Цу тайпара нах а бу ухказа. ЦхьакхIа дича а кхетале лаш царна малар дIаданкхара тIехьа вай мехка доттабу къоьсам лоашша- ча хана лаьрхIа кампани йоацилгра, из юкъе а доацаш, унахцIена дола вахара хьалаш хьаде лаьрхIа из къоьсам маппар кургбоалаш доаттабелгта.

Малар дIаданкхарах бола соцам арабаьнначул тIехьаге а, самогонаш доахаш бар Карабулаке баха Иь. Пирсуков, Е. Дорошева, М. Косова кхьбараш. Дувцарех. хьекъам барах кхета лаьнар наьна. тIехьара а суьв хьелхашка эттар малаш доахинра дехнаш доло Указ телхаду яьх сар. ТIаханена 30 сом тIед а тохаш. ЦхьаIатар дIахо йодача хана малаш доахина ца дуте, царна набахата чубахка суд яргалор.

Малара духьала къоьсам лоаттабе йиш яц молаш бо- на нах малаш ба ца хайча. Из тохкаш поселке гIолла рейпаш ю комиссе. Соцета территоре тIа йолча хIара предприяте, организаце хоам бу шоаш болча малара тIекхуьш малаш ба. Соахча тIехдыкхха молаш вола 56 сагат комисое учете оттавазар. Царех дукнагIар тIеэ- хьарга хана малар дитад, хана 24 сар мара ваьр укхаза учете латташ. Хадданна беча профилактически балхах даьнна бегнат да из.

Учете латтараш а малара тIаихуьш хиннараш а битат тIехьожам боанаш. Кастаста рейпаш ю балхара бIсебабаьна уж фу деш ба хьожаш. Масала, уж шера март бетта бийсан рейп а яь, комиссеи хьожар малара тIекхуьш лучаьнна 12 фу фу деш ва. Ала йиш яц фусама даьнна раьза болаш тIаийбар уж, саха лелаечуна шун тIулакх дап яхаш, эгIазчун дап а наьйслора. Цу бийсен молаш гучабаьнна Таньчева, Лучинина, Андрианов, кхыбараш комиссе тIебIайхар. Цун 25 сом тIоп техар, цул совгIа цар болх беча мотгиташка хоам а бир уж мо- лаш бIаргбабIаьг, аьнна.

ХIара молаш волча сагана индивидуальни беседа ю, малараех доала зе, эулам дIадовзийт. Алараех, дувцарех на кхетар малараех хьаьхьа- ставар лухьа дарбан-хьакхага профилактике хьожабу. ТIехьхьарча хала Карабулакера 8 сар хьожаваьна дарба ца. ЦIабIайхача а бутаргбан уж тIехьожам боаган, нарех хIара бар бокъонца нийсвена дIаоттадна царгIа хожаш тургба комиссе членаца.

Духьна предприятей я Карабулаьски поселкоьи Совета территоре тIе: химически реагенташ, аьзина-бетонни масеалаш, рудай йоацача гIиллон материалий завода- ташш, Кирова цIерагIа колхоз, массеэн школа, участкови больница, бурундеттача балхай управление, кхыяраш. Малар дIадаьккхара пу предприятей коллективашца лелаечун тIехьожам доаттабу исполкомо. Цо хьадехарах мас- сайолча предприятешца малара тIера болча наьна ди- сканш хьаенаш исполкоме.

КIира цкъьзза предприятей кулгалхой, партийни организацей секретараш, профкомий председателаш исполкоме вIашагIта тохаш, совещанешка дувцаш къахьега- на коллективашка малар дIадаккхара лечоь. ХIара кулгалхоча отчет ду шоай коллективашка дечох, дувцаш малагIа мероприятеш чакхйоаш, чакхдаьнначу кIира мо- лаш мотгиташ хиннийнй, гучавабиначаш шоаш фу дьэд.

Цу тайпара йода отчеташ душ хиннаб «Сунжанефть» НГДУ начальник В. Скляченко, указазара ОРС-а на- чальника заместитель В. Ве- решагина, кимрегений за- ведующий мехтергера инженер В. Жидков, участкови инспектор Д. Омаров, Кирова цIерагIча колхоза партийни организацае секретарь Б. Ев- докиев, рудай йоацача гIиллон материалий завода партийни организацае секре- тарь Х. Мархиев, къьбараш. IIрезидиумеи машар боацаш къоьсам лоаттабу малар дита ца тугаш болчарна. Цар квартирех хьажа дарIа тIехьайоах, пречмеш ца душ бух отпуск дикагIойолча хана дац. Цхьанна дича а къета ца тугар балхара дIаоаккх. Масала менна а воаш, производстве ца- рех войтар бахьан долаш бахьара а КПСС членалла канди- даталлара а дIенаьккхаз Малар дIадаккхара лоархIам бо- лаш Медко, рудай йоацача гIиллон материалий завода бохь беш хинна Н. Балдин, Е. Неров, къьбараш.

Хоьш да шоаш ца даьр дуаш, дер дайна лела наьх малара тIера хулиъла. Цу тайпара наьх шоай территоре тIа ца хилийта тIергIан дуч- хьа къьхьег исполкомо. Уж хьагуча а бахьх хьадех пар- гIара балха оттийта, парани- чески- вахар дунтIага.

А. Иванова керте латтача Карабулакски поселкоьи Со- вета исполкомо, мотгигерча предприятей кулгалхоша ма- лар дIадаккхара духха бал- лаш дой а, сатийна хила йиш йолаш дан гIулакх. Хьагу- чалъха ене а хIана йолаш- малараш доаха, уж доаха мотгиташ. Сунженски райо- не корта бохабу малараш торговле предприятешка дохкаш лене а, хIана а мот- тигаш ишлиц лоалархой бол- ча из да машинаш техкаш, цIерагIа е еза алкогола духьа- лара пропаганда, дикагIа пайда эта беза гойтара агI- тикери, вIашIтIехьадаха деза гаьна балхара мугIабIаьча ца- лоIаргдола хьаьаш.

Административни сагIо- раьха малараш къоьсам лоат- табеча цIенкашшта хьаде- хаш йолча исполкома тер- кам кIалхара даьнна а ло- дешаш. Исполкома заседа- нешка, сессешка лумаш ду дакъе культура учреждене- ша, физкультурни обществаш- та дечох.

Кагирхой сакхетам лаьс- бара тIоаргIа доархIаме да уж общественно-политически вахара коъьеозиагIа, тIема а къьхьегама а сийлен мотти- гаша гIолла туристически экскурсеш а еш, даьхен ис- тори довзийтIига. Малар дIаданкхара доархIам болаш а спорт, художественни са- модеятельность, предприя- тешка чакхйоха тематически сайренаш, тайп-тайпара конкурсаш. Уж дешаш да- дидлайнга йиш яц исполнома.

М-В. ЦИЦИЕВ,
тха спец. корр.

Специалиста хьехамаш

ТРИХИНЕЛЛЕЗ — КХЕРАМЕ ЛАЗАР

Трихинеллез сага а цхьа- долча цIагIарчеи ахкеи къьй- башта а хулаш лазар ла. Из къьхул трихинелла (гель- минт) яхача эIаминтага, гера а бодал, кIай бен суьв хьелхашка эттар малашап доахинра дехнаш доло Указ телхаду яьх сар. ТIаханена 30 сом тIед а тохаш. ЦхьаIатар дIахо йодача хана малаш доахина ца дуте, цар- лаьнначу Шелковской яхача станице ваханаш волча шин вешийна трихинеллеза яха лазар хиннига. Из царна хьадьлина хиннад Тайрин Ин- струментальни организацин сотрудник болхдой, къьсстта мясокомбинаташка. СЭС эпидемиологаш, ишттa оахха- дой дух наьйслеш бола ча- рахьий республикански об- щества болхдой.

ХIанз цкъа Шелковской районе из лазар гучуалъна- долаш, кхерам да из дIа- дахар ца. Цунах ца из- лар кхийтта кох тIара хьай- баш доадьлуьл тIехьаге да- доотаеле леза.

ДIаходуча хана промысло- вой къьбашта гельминтоло- гически тохамаш дара- лиъза дагIоапар да республи- кина тайп-тайпара райо- наша тохаш отташ ши доа- делга. Из болх вIашIтехь- боакхуча докхха тIо де йиш я чарахьий республиканско общества охотниценцеи.

Д. УЖАХОВ,
Нохч-ГIалгIай Пачха- хьалкхен университета зоологе кафедра завед- дующин.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

КАГИРХОЙ ТЕРКАМГА!

АКАД. М. Д. МИЛЛИОНЩИКОВА ЦIЕРАГIЧА КЪАХЬЕГАМА ЦIЕЧА БАЙРАХЬА ОРДЕН ЛЕЛАЕЧА ГРОЗНЕНСКИ МЕХКАДАТТА ИНСТИТУТО ДIАККХАНКАДУ

1986/87 дешара шера дIайналъарча факультеташа студенташ дIаучуш хилар, уьк специальностех деша (скобашка специальностий номераш):

— геологии мехкадаттех гаи йоалла мотгиташ лъа- лохигдеи (0103);

— пайдаеча оагхалай мотгиташ лахареи тахкареи геофизически методаш (0105);

— гидрогеологии инженерни геологии (0107);

— мехкадаттех гаи йоалла мотгиташ кIарадерзяра технологии комплексни механизации (0205);

— мехкадаттех газеи скважинашта бурдуь тохар (0211);

— мехкадаттан газеи промыслай машинашн оборудовани (0508);

— химически призводства машинаши аппарат- аши (0516);

— горни балхашта электрификации автоматизации яр (0634);

— химико-технологически процессашта автоматизации комплексни механизации яр (0639);

— мехкадаттан газеи хаьдкханкхара химически техноло- гоги (0901);

— керттерча органически а мехкадаттча химически а синтеза технологи (0807);

— промышленнни гражданскин гIирсаш хьалдар (1202);

— теплогазоснабжении вентиляции (1208).

Дийнахьарча факультеташка дешара ха — 4 шун 10 буттиа.

Сайрийнарча факультеташка дийнахьарча факультетий специальностех: 0503, 0516, 0634, 0639, 0801, 0807, 1202, 1208, хIалъа шиттa — мехкадаттa газеи промышленносга экономикаи иа вIашIтехьанкхарн (1706).

Заочни факультете уьк специальностех: 0103, 0105, 0205, 0508, 0634, 1202, 1706.

Сайрийнарчеи заочни факультеташка дешара ха — 5 шун 10 буттн.

Дийнахьарча факультеташка еррнгача специальностех дIаучуш йистехьанна юкъера образовани йолаш 35 ш кхачалца ца йолаш бола нах, сайраиарчеи заочни фа- культеташка ха ца къердаш.

Юкъера лаьрхIа дешара заведенеи профессиональ- но-техническн училищашн йистехьаранн дийнахьарча фа- культеташка дIаучу техникум йистехьарий — кхо шун, уьи- лиие дийшарий шн шун балха стаж хуле.

Из стаж эшаш дешара заведеиеш тIех дика чакхъьаь- кхараштеи педсоветаша дийнахьарча форме дешз ота рекомендаци яънараштеи.

Сайрийнарчеи заочни факультеташка дIаоц халлъа боахама бе-беча доазъошна болх беш практически бахха тIа шоаш дикача сагIорахьара хьаьжеиа бола граждан- наш.

Юкъера дешара заведеи чакхъьаькхкхаучл тIехьаге!аи- ча шерашка ВУЗ-е деца оттачар хIара шера 6 беттал кIезигагIа йоацаш практически болх бэь стаж хила еза.

Дешз оттачагрзра заявленеш хьачулу оттальча форма- ах, цунца хIара деза:

юкъера образовани яккхарах дола документ (подлин- ник):

тIехьара дийнача, болх бачча предприяте, учрежде- не, организаце кулгалхочо куат яздаь йолаа карактеристи- ка; СССР Верховиаирча Низаикара демобилизации яьъара характеристика эшаи:

№ 086-У формах йола медицинскн справка;

8 сурт (керта тIа тулаш хIама а йоацаш) 3х4 боара- болаш.

Практически балха стаж яраши балхара муьхь а бо- лийташ деша хьожабарашн, иштта къахьегама мотгитера тIера а па йоаллаш балха йоагIойоаIа-ча специальностех деша оттачара лаьхе хьожабарзаеп совгIа заявленеша хьа- чулла еза:

— администрацае чIоагIъьяь йола къахьегама книжка тIара выписка:

— предприятера направлени (1959 цера 18 сентябр- ера арабаьнна № 1099 йолча СССР Министрий Совета соцамо ма яхха — дийнахьарча факультеташкеи. 1966 шера 3 сентябре арабаьнначу № 729 йолча СССР Ми- нистрий Совета соцамах хила ма йоагIа — сайрийнарчеи заочни факультеташка производствера хьалъока а баь де- ша оттачарга).

Деша оттачар лаикхьара дешара заведене дIаоцаш- ча йолаа документ тIа дувла.

Дийнахьарча отделене деша оттачар лаихе хбоадаь- даьча документех совгIа ше керкача специальностана дув- заденна къахьегамеи кхоллаеи даьха толамаш бакъеш дола документий кхоллаеи хьачулдала деза. Уж документаш шу профориентационни собеседовани чу хана деша отта- чар шоаш керкача профессиональни деятельностанара дог-уйла гучаиискар духьа.

Профориентационни собеседовани чакхйоаих экзамен- ационни бакъонаш йолча комиссейца документаш дIачу- луча предприятеи.

Профориентационни собеседование итогех деша оттачоа кхо балла яза тарлу.

Еррнгача специальностех Грозненски мехкадаттa ин- ституте дийнахьара, сайрийнара, заочни факультеташка деша оттаиаш, 0801, 0807 дIаьккхаеи, экзаменаш дIалу математнках (яздеи), физнках (яздеи), эрсий меттазн литературахи (сочиненн).

0801, 0807 специальностех деша оттаруша экзаменаш дIалу математнках (яздеи), химех (дагахьа), эрсий меттаи литературахи (сочиненн).

Юкъера школа йистехьанкхаш дошо (дото) медаль йьнкхаеша, юкъера специальни дешара заведеи а юкъера профессионально-технически училища а чакхйоан- кхаш тIехдика дипломаи дьлкхаеша хорнача специальностех оттаяь цIка экзамен мара дIалаи химех (дагахьа); 0801, 0807 специальностех деша оттаруша; математнках (яздеи) — кхы меп йолча специальностех деша оттаруша.

Цу дисциплинах оценка «пхиъ» йолаи экзамен дIаелча, дIахоча экзаменаш дIалла ца еза муьхь болаш уж. IIлъта «пхиъ» е «ихоъ» йьнкхаеа юкъе йиеа шн экзамен а дIалла еза.

ТIехдика дипломаи доанкхаш юкъерча дешара баса тIа юкъера профессионально-технически училищан чакхъьь- каранна ву порядка юкъе6ога1а кIарадерзяра специаль- ностах деша отташ балс.

Ирадефицитни специальностех: мехкадаттан газеи йоалла мотгиташ кIарадерзяь технологи царна комплексни механизаци яреи, мехкадаттан газеи сиалаиашта бу- рув тохара, мехкадаттани газеи промыслай машинаши оборудовани, промышленни а граждански а гIиллоп яра специальностех, юкъарча дешара школаи доцо (дото) ме- далаш йолаш чакхъьькхараш, иштта юкъера специальни дешара заведеиеш юкъера профессионально-технически училищаш тIехдика дипломаш долаш йистехьарап шоаш кIарадерзяьца е цунна гаргайочча ирадефицитни специальностех вIалла экзамен йоацаш дешз отта болно- ву (дийнахьарча, сайрийнарча, заочни факультеташка).

Цу тайпара абитуриентаи институте дIаоц царца къамаьл дабчуа тIехьаге.

Юкъерча дешарех долча документа тIа «удовлетворн- тельно» яха оценка йоацаш, заочни факультете — 1706 яр дIаьлъча, ерриача специальностех деша отта- ранн дIаьлъ 9-нех кIезигагIа йоацаш болаш шн экзамен дIаечуа: химех (дагахьа), эрсий меттахи литера- турахи (яздеи) — 0801, 0807 специальностех: эрсий меттахи литературахи (яздеи), математнках (яздеи), юкъ йнсача специальностех нкхоалаIа экзамен дIалаш.

Хьалхара шн экзамен дIаьдуп 9-нех кIезигагIа балла йьхача абитуриентага, дIахоьху дIаоттара экзаменаш дIа- лулга, юкъарча конкурсе дьлкха а лоацаш.

Дiаоттара экзаменаш дIалучча кхьоалаIа «пхиъ» е «ихоъ» йьнкхаеа, дош дIаьлъа «1986 шера арабаьнна СССР лаккхеьарча дешара заведеиеша дIаоцара бокъо- нашка» хьежжа хургьа.

Лаихехарча дешара заведеиеша дIаоттара экзамен- ашца а тIабIатача наха оттаяь балхара документаш дополнительни отпуск ду — 15 календарни ди (ВУЗе дIаво- даш а юха пIавоагIаш а йоацаш йола ха уа (вахараш), алаш а па дуьп.

Дийнахьара факультеташка заявленеш хьаийо 1-ча июле денз 31-ча июле кхачалца. Дiаоттара экзаменаш хул 1-ча августе денз 20-ча августе кхачалца.

Заочни факультете заявленеш хьаийо 20-ча апреле денз 31-ча августе кхачалца Дiаоттара экзаменаш 11-ча августа денз 15-ча сентябре кхачалца.

ТХА АДРЕС: 364902 г. Грозный, ГСП-2, Революце проспект, 21, Грозненски мехкадатта институт, приемни комиссн, телефон 2-16-15.

Хьамсара эцархой!

«Орбита» яхача фирменни тика чу салоне (В. И. Ленина пр. 104, Волжски я:

— «Вега-306, 328» яха магнитолаш;

— «Гродно-302» яха автомагнитолаш;

— «Тарнанр-211», «Соната-216», «Электроника-323», «Карпаты-205», «Маяк-232», «Волна» яха магнитофо- наш;

— «Алтай-301» яха автомагнитофонаш;

— «Маяк-003», «Яуза-220», «Комета-212» яха маг- нитофонаш, приставкаш.

Уж тайпарара заводашна ара а хийца дуккхача эцарходза-радиолюбителаша, туристаша, цIеннозношта, студенташа, школьникаша лаьрхIа я. Изделеи белгала я хьанр дика, оригинальни конструкторски решеиеш ихарах, иердача материалаи пайда эцарах. лелаеш аттa хиларах.

Хьалха цIераш яьха аппаратура, 60 сом мах болча «Волна» яхача магнитофонагара дIаиикхаеи кредитах а карарча ахчах а эца йиш я.

ДУВЛА ТХО ДОЛЧА!

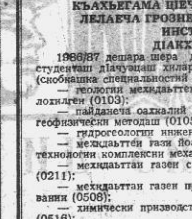

«Промтовары» яхача торгови объединене, 23 мае яхачулла шоана лаьрхIа тура» выставка чакхйоаих.

«Электроосветительни арма- тура».

№ 32 йолча «Техника в быту» яхача тика тIара шун эца тарро хурръа: Москве, Ленинграде, Тернополе, Ташкенте, хIалъа ишта ГДР-е, ЧССР-е. Польше хьаьь йола электроосветительни армату- ра.

Тха тика тIа дувла.

«Промтовары» яха объединени.

ТЕЛЕВИДЕНИ

22 МАЙ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Чилан инсточка». Мультфильм.
9.10 — Дiалоях Пачхьалхе- ман Донецка театра духовой инструментий оркестро.
9.30 — «Малчган Грант ле- хаш». Художественни фильм. 7-гIа серн.
10.45 — «Керддарадаш».
14.30 — «Керддарадаш».
14.50 — «ХIитара ана- йистош». Телевизионни доку- ментальни фильмаш: «Къьча тIайпара сона магаш», «Муьхь ихкеер», «Ираза ла-
15.50 — Илли оал Наталья Гасснанова».
16.10 — «Керддарадаш».
16.15 — «Шахтин цIеназа».
16.45 — Мультфильмаш: «Машеньки чан», «Привинкел кинфрид бегемотах».
17.25 — Аргентина фольк- лорен ансамбла концерт.
17.55 — «Вай бералла фут- боль». Телевизионни докумен- тальни фильм.
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «ДЕША ТIЕХЬА ГIУ- ЛАНХ. «Парте чIен декхарий- ла ва...». Къьхьегама молленг- кинфрид бегемотса лоа- ца дакъа. Дiахьор — полити-

23 МАЙ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Мультфильмаш: «Пухчан Косьман хьекъа- «Малха хьо!», «Шарин — зам- найса».
9.10 — «ТIехьара визит». Художественни фильм.
10.25 — «Керддарадаш».
14.30 — «Керддарадаш».
14.50 — «Имидин къьхьега- ман бувзаш». Документальни фильмаш: «Тарро», «Момент чIентан хьекъа».
15.30 — Мультфильмаш: «Винни пух и день забот».
15.50 — «Эрсий къамаьл».
16.20 — «Керддарадаш».
16.25 — «Сатийсам» старт- ташш».
17.10 — Халиъа ашарш.
17.20 — ФИЛЬМ — БЕРАШТА.
«Терпедце, бегалда!».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Эдуард Гончаров
чаче дIахьоссча деза паспорти экзаме тIулаш дара хьаьъе- хьара документи (военни билет е приписной тешаа).

Дийнахьарча отделене деша оттачар лаихе хбоадаь- даьча документех совгIа ше керкача специальностана дув- заденна къахьегамеи кхоллаеи даьха толамаш бакъеш дола документий кхоллаеи хьачулдала деза. Уж документаш шу профориентационни собеседовани чу хана деша отта- чар шоаш керкача профессиональни деятельностанара дог-уйла гучаиискар духьа.

Профориентационни собеседовани чакхйоаих экзамен- ационни бакъонаш йолча комиссейца документаш дIачу- луча предприятеи.

Профориентационни собеседование итогех деша оттачоа кхо балла яза тарлу.

Еррнгача специальностех Грозненски мехкадаттa ин- ституте дийнахьара, сайрийнара, заочни факультеташка деша оттаяаш, 0801, 0807 дIаьккхаеи, экзаменаш дIалу математнках (яздеи), физнках (яздеи), эрсий меттахи литературахи (сочиненн).

0801, 0807 специальностех деша оттаруша экзаменаш дIалу математнках (яздеи), химех (дагахьа), эрсий мет- тахи литературахи (сочиненн).

Юкъера школа йистехьанкхаш дошо (дото) медаль йьнкхаеша, юкъера специальни дешара заведеи а юкъера профессионально-технически училища а чакхйоан- кхаш тIехдика дипломаи дьлкхаеша хорнача специаль- ностех оттаяь цIка экзамен мара дIалаи химех (дагахьа); 0801, 0807 специальностех деша оттаруша; математнках (яздеи) — кхы меп йолча специальностех деша оттаруша.

Цу дисциплинах оценка «пхиъ» йолаи экзамен дIаел- чи, дIахоча экзаменаш дIалла ца еза муьхь болаш уж. IIлъта «пхиъ» е «ихоъ» йьнкхаеа юкъе йиеа шн экзамен а дIалла еза.

ТIехдика дипломаи доанкхаш юкъерча дешара баса тIа юкъера профессионально-технически училищан чакхъьь- каранна ву порядка юкъе6ога1а кIарадерзяра специаль- ностах деша отташ балс.

Ирадефицитни специальностех: мехкадаттан газеи йоалла мотгиташ кIарадерзяь технологи царна комплексни механизаци яреи, мехкадаттан газеи сиалаиашта бу- рув тохара, мехкадаттани газеи промыслай машинаши оборудовани, промышленни а граждански а гIиллоп яра специальностех, юкъарча дешара школаи доцо (дото) ме- далаш йолаш чакхъьькхараш, иштта юкъера специальни дешара заведеиеш юкъера профессионально-технически училищаш тIехдика дипломаш долаш йистехьарап шоаш кIарадерзяьца е цунна гаргайочча ирадефицитни специальностех вIалла экзамен йоацаш деша оттаяь болно- ву (дийнахьарча, сайрийнарча, заочни факультеташка).

Цу тайпара абитуриентаи институте дIаоц царца къамаьл дабчуа тIехьаге.

Юкъерча дешарех долча документа тIа «удовлетворн- тельно» яха оценка йоацаш, заочни факультете — 1706 яр дIаьлъча, ерриача специальностех деша отта- ранн дIаьлъ 9-нех кIезигагIа йоацаш болаш шн экзамен дIаечуа: химех (дагахьа), эрсий меттахи литера- турахи (яздеи) — 0801, 0807 специальностех: эрсий меттахи литературахи (яздеи), математнках (яздеи), юкъ йнсача специальностех нкхоалаIа экзамен дIалаш.

Хьалхара шн экзамен дIаьдуп 9-нех кIезигагIа балла йьхача абитуриентага, дIахоьху дIаоттара экзаменаш дIа- лулга, юкъарча конкурсе дьлкха а лоацаш.

Дiаоттара экзаменаш дIалучча кхьоалаIа «пхиъ» е «ихоъ» йьнкхаеа, дош дIаьлъа «1986 шера арабаьнна СССР лаккхеьарча дешара заведеиеша дIаоцара бокъо- нашка» хьежжа хургьа.

Лаихехарча дешара заведеиеша дIаоттара экзаменаш- ашца а тIабIатача наха оттаяь балхара документаш дополнительни отпуск ду — 15 календарни ди (ВУЗе дIаво- даш а юха пIавоагIаш а йоацаш йола ха уа (вахараш), алаш а па дуьп.

Дийнахьара факультеташка заявленеш хьаийо 1-ча июле денз 31-ча июле кхачалца. Дiаоттара экзаменаш хул 1-ча августе денз 20-ча августе кхачалца.

Заочни факультете заявленеш хьаийо 20-ча апреле денз 31-ча августе кхачалца Дiаоттара экзаменаш 11-ча августа денз 15-ча сентябре кхачалца.

ТХА АДРЕС: 364902 г. Грозный, ГСП-2, Революце проспект, 21, Грозненски мехкадатта институт, приемни комиссн, телефон 2-16-15.

22 МАЙ
II ПРОГРАММА

8.00 — «Туйранара гимнасти- ка».
8.15 — «Хьа юоргара сер- дал». Телевизионни фильм.
8.35, 9.35 — Физика. 6-гIа класс. Энергни болхи
9.05 — Испанскин мотт.
10.05 — СПТУ дешархошта. Истори. Индустриализаци яра. 1-ра курс.
10.35, 11.40 — Зоологи. 7-гIа класс. Дарвина эволюционни теори.
11.00 — «Даймехка сигале лораш». Илма - довзийтара фильм.
11.20 — «Наьна школа».
12.05 — Советски — лоьзе хьалхалаттараш.
13.20 — «Дензе командирга дн». Субтитраша художест- венни фильм.
15.05 — «Керддарадаш».
17.15 — «Керда гIулакхаш хьаэар». Документальни фильм.
17.35 — «Парте экономически политика — Балха тIа» (нохчий меттала).
18.00 — «Керддарадаш». Ин- ма - довзийтара фильм.
18.10 — «Нохч - ГIалгIайчен дн».
18.30 — «Заманхо» (гIалгIай- ме).
19.00 — «Спасибо... Пома- йуйстаца».
19.30 — «Вийса дахьлъана хийла шун, бераш!»
19.45 — «Земородок». Худо- жественни фильм.
21.00 — «Ха».
21.40 — «ТIехьара визит». Телевизионни художественни фильм.
22.55 — «Керддарадаш».

23 МАЙ
II ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Мультфильмаш: «Пухчан Косьман хьекъа- «Малха хьо!», «Шарин — зам- найса».
9.10 — «ТIехьара визит». Художественни фильм.
10.25 — «Керддарадаш».
14.30 — «Керддарадаш».
14.50 — «Имидин къьхьега- ман бувзаш». Документальни фильмаш: «Тарро», «Момент чIентан хьекъа».
15.30 — Мультфильмаш: «Винни пух и день забот».
15.50 — «Эрсий къамаьл».
16.20 — «Керддарадаш».
16.25 — «Сатийсам» старт- ташш».
17.10 — Халиъа ашарш.
17.20 — ФИЛЬМ — БЕРАШТА. «Терпедце, бегалда!».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — «Эдуард Гончаров
хьабараш». Телевизионни документальни фильма премь- ера.
19.55 — «Ихаъ фанар». Теле- визионни художественни фильм. 2-гIа серн.
23.00 — «Тахан дунен тIа».
23.15 — «Дружба — мирен монолог». Бакъра передача.

II ПРОГРАММА

8.00 — «Туйранара гимнасти- ка».
8.15 — «Паоааэр». Телевизи- онни фильм.
8.35, 9.35 — Музыка. 2-гIа класс. Ю. Чичкован урок.
9.05, 13.05 — Английски мотт. Ювбабу 2-гIа шу.
10.05, 11.40 — Юкъера био- логи. Мишта дегIаноал хьай- ваноаш.
10.35 — Физика. 8-гIа класс. Электротехника.
11.05 — Н. Гришкаева поэзи.
12.10 — XX Къашъерча эрсий искусство. Е. Чикинан.
13.35 — Илма - довзийтара фильмаш: «Компьютерица лев- зар», «Разговор о призвании», «Пушкинский — поэзе дунен тIа. 2-гIа передача.
15.05 — «Керддарадаш».
16.10 — «Войначарий оазаш» (гIалгIай меттала).
17.35 — Вовшийчарна мультфильмаш. «Аквариум».
17.45 — «Хьайбаш лелаеар — къьхьегама фронт. «Довза- яр — къьстта йоаноо е- хIа ма».
18.15 — «Ирикутацца 10 мин- нут». Документальни фильм.
18.25 — «Заседатель дежур- стн». Телеочерк (нохчий мет- тала).
18.35 — «Со раьза ва». Фильм - реклама.
18.40 — «Нохч - ГIалгIайчен дн».
19.00 — ЦА МАЛАР — ВА- ХАРА ХИИСАП.
19.30 — Ха чура полох ду- нен хIанашта юкъера тур- нир. Сборни СССР — сборни Австралин. Телевизионна пе- редача.
20.00 — «Вийса дахьлъана хийла шун, бераш!»
20.15 — Янгача атлетицах Ерриган шин чемпиоиаташ. Сочера передача.
21.00 — «Ха».
21.40 — «Лаьттан муьхь». По- эта Л. Мартыиова воаханн йоколлаяхи документальни фильм.
22.35 — «Керддарадаш».
22.40 — Байдрашин, канюи, Ерриган шин дунен хIанашта юкъера яхаш. Юли Рябчинск снайна.

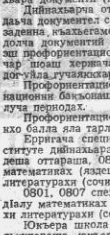

Тахан республике гIоилеи Грозиеи хувцалуш морхаш а йолаш, йоачан а йолаш, малхбоалехьара секунде 2—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилеи йогара температура республике 22—27. Грозне 24—26 градус йоккхаа йо- лаш хилеи таллу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907. г. Грозный, Маяковске, ул. 92. Телефонаш: ред актора — 2-45-57; редактора заместителеа — 2-85-07; бехктохама секретара — 2-84-68; отделеш: партийни вахара — 2-80-12, 2-54-04; промышленностеи транспо ртеи — 2-75-81, 2-65-01; юрта боахама — 2-47-84, 2-90-60; культура — 2-84-75, 2-75-78; письмой — 2-85-64; машинописни бюро — 2-89-51; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-80-12, 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-75-8, 2-65-01; сельского хозяйства — 2-90-60, 2-47-84; культуры — 2-64-75, 2-75-78; писем — 2-85-64; машинописное бюро — 2-89-51; корректорская — 2-89-88.

Газет арадулв шинареи, ереи, шоаттен деношка

СФ05161. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 2029.